

Hatvan város polgármestere

Cím: 3000 Hatvan, Kossuth tér 2.

Telefon: 37/542-333 Fax: 37/341-501 E-mail: polgarmester@hatvan.hu Web: www.hatvan.hu

25-458/2011.

Előkészítésben közreműködött:

Bánkutiné Katona Mária gazdálkodási irodavezető

ELŐTERJESZTÉS

Hatvan Város Önkormányzatának 2012. évi költségvetési koncepciójáról

Tisztelt Képviselő-testület!

Az államháztartásról szóló 1992. évi XXXVIII. törvény (a továbbiakban: Áht.) 70. §-a alapján a jegyző által elkészített, a következő évre vonatkozó költségvetési koncepciót a polgármester november 30-ig nyújtja be a képviselő-testületnek.

A költségvetési koncepciót a költségvetés helyben képződő bevételeinek, az önkormányzat kötelezettségeinek, gazdasági programjában meghatározott feladatainak figyelembevételével kel összeállítani. Ebben a tervezési szakaszban kell és lehet áttekinteni a következő évre vonatkozó szakmai feladatokat és elképzeléseket. A koncepció előkészítése időszakában kell számba venni a forráslehetőségeket és rangsorolni a feladatokat, valamint a megvalósításukhoz szükséges pénzeszközök nagyságát.

A kormány gazdaságpolitikája nagymértékben befolyásolja az önkormányzatok mozgásterét. A 2012. évi költségvetési koncepció megalkotása, a kialakult gazdasági helyzetből kifolyólag sok bizonytalanságot rejt. Jelenleg is folyamatban vannak az államháztartás gazdálkodását befolyásoló különböző pénzügyi vonatkozású jogszabályok módosításai. A költségvetési koncepciónak jelentős szerepe van a következő év költségvetésének megalapozásában, azzal szemben elvárt követelmény, hogy az egyrészt illeszkedjék az állami költségvetési politikához, a helyi célkitűzésekhez, illetőleg vegye figyelembe a tárgyév és azt megelőző évek áthúzódó kötelezettségvállalásait.

Figyelembe véve a kormány által benyújtott 2012. évi költségvetési törvényjavaslatot a következő költségvetési koncepciót terjesztem elő:

A kormányzat gazdaságpolitikája

Az elmúlt időszak nemzetközi gazdasági fejleményei azt bizonyítják, hogy az Európai Unió még éveken keresztül egy elhúzódó pénzügyi-gazdasági válsággal küzdő övezet lesz. Magyarországnak ebben a nemzetközi gazdasági környezetben kell sikeresnek lennie.

Magyarország 2011-ben elkezdte csökkenteni államadósságát és a közeljövőben is tesz lépéseket az államadósság további csökkentése érdekében. Az euroválság magyarországi hatásainak kivédése érdekében Magyarország tarja a költségvetés hiányát stabilan, tartósan 3% alatt tartja. A 2012. évi költségvetés megalkotásakor ezért a kiadási oldalon a bürokrácia további csökkentését és takarékosági intézkedések bevezetését határozta el a Kormány, másrészt az arányos adórendszer kiteljesítésével, valamint az adócsalási kiskapuk bezárásával együtt a költségvetés bevételi oldali többletével is finanszírozza a hiánycsökkentést.

Az államháztartás céljai és keretei

A Kormány gazdaságpolitikájának alapja az államadósság csökkentése és a költségvetési egyensúly helyreállítása melletti szilárd elkötelezettség.

A 2012. évi költségvetés kidolgozásánál ehhez a főbb követelményhez igazodóan, alapvető prioritásként kell kezelni a következőket:

- Az államháztartási hiány tekintetében a Konvergencia programban meghatározott 2,5%-os GDP-arányos hiánycél nem növelhető.
- A nyugdíjak védelme céljából zárttá kell tenni a nyugdíjkasszát, csak így érhető el, hogy az állami pillérbe visszalépők garantáltan hozzájussanak a nekik járó öregségi nyugdíjhoz.
- Az egészségügyi ellátások biztosítása céljából lépéseket kell tenni az egészségügyi kassza zárttá tétele irányába.
- A Kormány elkötelezett az arányos, egykulcsos személyi jövedelemadó kialakítása mellett.
- Az adózásban határozott lépésekkel vissza kell szorítani a visszaéléseket, csalásokat, be kell zárni a ma még meglévő szabályozási „kiskapukat”. Ezzel párhuzamosan meg kell erősíteni a Nemzeti Adó- és Vámhivatal ellenőrzési tevékenységét.
- A foglalkoztatás növelés és a munka világának kiszélesítése céljából el kell indítani a Start-munka programot, amelynek keretében jelentős mértékben növelni kell a foglalkoztatottak létszámát. Ennek a költségvetési háttérét meg kell teremteni.

E követelmények megalapozását szolgálta már a Kormány 2011 tavaszán elfogadott Széll Kálmán Terve. A Terv mélyreható intézkedései az ország megújítását, az állami működés egészének (oktatás, egészségügy, önkormányzati rendszer, közösségi közlekedés átszervezését, a munka becsületének visszaállítását célozzák.

A kormányzati intézkedési csomag 2012. évi főbb önkormányzatokat közvetlenül és közvetve is érintő intézkedései az alábbiak:

Egyensúlyi követelmény, fiskális eszközrendszer

A 2012. évi költségvetési kiadási előirányzatok már számos reformelemet tartalmaznak, de a kialakult helyzetben az egyenlegjavulás további takarékos költségvetési tervezést igényel. Ennek megfelelően:

- A közszférában nem emelkednek az illetmények, de az alacsony keresetű munkavállalóknál megmarad az adójóváírás fokozatos szűkítését ellensúlyozó bérkompenzáció.
- A központi költségvetési szerveknél jelentősen szigorodnak a pénzköltési szabályok, aminek következtében a dologi kiadások csökkennek.
- A költségvetési fejezetek a 2011. évi stabilizációs tartalékkal csökkentett bázisra tervezték a kiadási előirányzataikat.
- A Kormány újabb lépéseket tesz a munkajövedelemből élők számának további növelése érdekében, megteremti az aktív korú, munkaképes, az elsődleges munkaerőpiacról kiszorult munkavállalók foglalkoztatásának lehetőségét és a szociális ellátások rendszerét úgy alakítja át, hogy az jobban ösztönözzön a munkavállalásra.

- Csökkennek az ártámogatások: a gyógyszerkassza állami ráfordításai érdemben mérséklődnek, a gyógyszer-támogatási rendszer átalakítása révén a kiadások mérséklődnek. A korábbi gáz- és távhőtámogatás kibővített lakásfenntartási támogatássá alakul, de a célzottság megőrzésével.
- A közösségi közlekedés szervezeti stabilitása, az egyes területek összehangolása lehetővé teszi, hogy a közlekedési támogatások működése hatékonyabbá váljon.
- Megkezdődik a nagy ellátórendszerek (köz- és felsőoktatási, egészségügy) rendszerszintű átalakítása.
- Elindul az önkormányzatok átszervezése és a központi igazgatás racionalizálása, a Kormány az irányítása alá tartozó intézményeknél jelentős mértékű létszámleépítést fogatosít.

HATVAN VÁROS ÖNKORMÁNYZATA **2012. évi költségvetésének várható alakulása**

A 2012. évi költségvetési koncepciójavaslat készítésekor még nem teljes egészében ismer-tek az önkormányzat pénzügyi pozícióit alapvetően meghatározó végleges költségvetési irányszámok, így az állami költségvetésről szóló törvényjavaslat alapján terjesztem a képviselő-testület elé a javaslatomat.

Az önkormányzat költségvetésének kialakításához a nemzetgazdasági szempontok figyelembevétele mellett azt a legfőbb szempontot javaslom elfogadni, hogy az önkormányzat és az önkormányzati intézmények őrizzék meg működőképességüket. Biztosítsák az eddigi szolgáltatások színvonalát, lehetőség szerinti növelését, valamint a fejlesztési lehetőségek ésszerű szükségletekhez igazodó kihasználását.

A jelenlegi gazdasági helyzetben kiemelten fontos a reális szükségletek felmérése, az önkormányzati célok, elképzelések megvalósításának objektív értékelése, az önkormányzati intézmények folyamatos működését, gazdálkodásának stabilitását biztosító intézkedések megtétele.

Az előzetes adatok alapján (beadott normatíva igénylés) látható, hogy a kötelező feladatok ellátására biztosított állami normatíva nem növekszik, ami egy nagyon átgondolt és takarékos gazdálkodást igényel.

A 2012. évi költségvetéssel az alábbi főbb célok megvalósítására kell törekedni:

- a bevételek és kiadások közötti egyensúly megteremtése és fenntartása,
- a törvényi előírásoknak megfelelő kötelező feladatok ellátása,
- esetleges települési pályázatok önrészének megteremtése,
- további külső források feltárása és bevonása,
- a lakosság részére szolgáltatások biztosítása, az életviszonyok és azok feltételeinek javítása és fejlesztése, biztonságérzetének javítása
- a munkanélküliek foglalkoztatása a rendelkezésre álló és megpályázható pénzeszközök felhasználásával,
- fontos feladata az önkormányzatnak a fiatalok helyben tartása,
- a megváltozott munkaképességűek foglalkoztatásának elősegítése érdekében az intézmények esetében is törekedni kell a foglalkoztatásukra. Tekintettel arra, hogy az intézmények körében önkormányzatunk nem foglalkoztat a törvény szerinti mértékben megváltozott munkaképességű dolgozót, így továbbra is rehabilitációs hozzájárulás fizetésére kötelezett.

A koncepció összeállításakor át kell tekinteni a reálisan számításba vehető bevételeket és a település által kötelezően és önként vállalt feladatokat.

BEVÉTELEK TERVEZÉSE

A helyi önkormányzatok forrásszabályozása alapján a tervezés meghatározó része a bevételek számbavétele. A 2012. évi önkormányzati pénzügyi szabályozás **alapelve** a korábbi évek gyakorlatában már eddig is alkalmazott **forrásszabályozás**. Ennek megfelelően a költségvetés tervezését a bevételek meghatározásával kell indítani.

Az **önkormányzati** bevételeket a központi költségvetési kapcsolatokról származó források ismeretében a saját bevételi lehetőségekkel együtt kell meghatározni.

Tehát az önkormányzati bevételek tervezésénél **általános elvként** fogalmazható meg a teljes körű figyelembevétel, a **biztos saját források maximális** feltárása.

A bevételek tervezésekor a saját bevételeket reálisan kell tervezni, törekedni kell az alul- és felültervezés elkerülésére.

I. MŰKÖDÉSI BEVÉTELEK

1. Intézményi működési bevételek

Az intézményi térítési díjak emelésénél figyelembe kell venni a szülők és a lakosság terhelhetőségét, ugyanakkor célszerű megfontolni azok 2010. évi szinttől való inflációval történő növelését. (2011-ben nem volt térítési díj emelés.)

Nagy hangsúlyt kell fordítani – a bevételek növelése érdekében – a kintlévőségek behajtására.

Az önkormányzat szerződéseiből megvalósuló bevételeknél az infláció növekedésével kell számolni. Az infláció követését az önkormányzat 100%-os tulajdonában lévő Hatvani Városgazdálkodási Nonprofit Közhasznú Zrt. szerződéseinél is célszerű alkalmazni.

Hatvan Város Önkormányzata Képviselő-testülete az önkormányzat tulajdonában álló lakások és helyiségek bérletére és elidegenítésére, valamint az elidegenítésből származó bevételek felhasználására vonatkozó szabályokról szóló 19/2011. (IV. 01.) rendelet 7. melléklete tartalmazza a lakbér és lakáshasználati díjak összegét. A 2012. évi költségvetés összeállítását és elfogadását megelőzően szükséges döntenie a képviselő-testületnek a 2012. évi lakbérekről, illetve egyéb bérlemények bérleti díjának mértékéről.

Hatvan Város Önkormányzata Képviselő-testülete 291/2011. (V. 26.) sz. határozatával döntött, a mezőöri járulék bevezetéséről. 2012. évben a bevételek éves szintre történő tervezése szükséges.

Az állatok védelméről és kíméletéről szóló T/4247. törvényjavaslat lehetővé teszi ebrendészeti hozzájárulás bevezetését. Az éves ebrendészeti hozzájárulás mértékét a tartás helye szerint illetékes települési, fővárosban a kerületi önkormányzat állapítja meg, de ez nem haladhatja meg ebenként a háromezer-ötszáz forintot.

A megfizetések szabályait az önkormányzat rendeletben határozza meg.

Az önkormányzatnak mérlegelni kell, hogy ezen ebrendészeti hozzájárulás bevezetésre kerüljön-e különös tekintettel arra, hogy a törvényjavaslat széles körben mentesít a hozzájárulás megfizetése alól.

2. Önkormányzat saját működési bevétele

2.1. Helyi adó bevételek

Az önkormányzatok önálló gazdálkodási feltételei megteremtésének egyik eszköze a helyi adók rendszere, amely aránylag nagy pontossággal meghatározható pénzügyi rendszer lenne, ha nem a mai pénzügyi és gazdasági válság közben lennének.

Hatvan Város Önkormányzata több éve nem változtatott a helyi adók mértékén –, kivéve az iparüzési adót – tekintettel a lakosság és a vállalkozások évek óta folyamatosan romló anyagi helyzetére.

A 2012. évi költségvetés tervezése során a vállalkozások és a lakosság teherbírását figyelembe véve helyi adó mérték növekedéssel nem számolunk, ugyanakkor a saját bevételek szinten tartása miatt az adómértékek csökkentését sem javasoljuk.

2.2. Átengedett központi adók

A helyi önkormányzatokat együttesen az állandó lakhely szerint az adózók által 2010. évre bevallott – a Nemzeti Adó- és Vámhivatal által településenként kimutatott – *személyi jövedelemadó* 40%-a illeti meg.

Önkormányzatunkat a közigazgatási területére kimutatott személyi jövedelemadó 8%-a illeti meg: 2010-ben 315.980 eFt, 2011-ben 293.726 eFt, 2012-ben 261.792 eFt. A 2012. évre vonatkozó jövedelem-differenciálódás mértéke, a lakosonkénti értékhatár forintban meghatározott összege előzetes számítás alapján az alábbiakban változik:

elvonás:	2010. évi eredeti költségvetésben	146.623 eFt
	2010. szeptember 30-i módosítás	14.585 eFt
	2011. évben	21.029 eFt
	2012. évben várhatóan	28.162 eFt

A *gépjárműadóról* szóló 1991. évi LXXXII. törvény alapján a belföldi gépjárművek után a települési önkormányzat által beszedett adó 100%-a az önkormányzatot illeti meg. Az év végi zárást követően határozzuk meg a 2012. évre várható bevételt.

A *termőföld bérbeadásából származó jövedelem* utáni – a települési önkormányzatok által beszedett – *személyi jövedelemadó* 100%-a a földterület fekvése szerinti települési önkormányzatot illeti meg. Az 5 éves haszonbérleti szerződésekre biztosított törvényi adómentesség miatt ebből az adónemből bevétel nem várható.

A települési önkormányzat jegyzője által, külön jogszabályban meghatározott esetben jogerősen kiszabott *környezetvédelmi bírság* teljes összege, a környezetvédelmi, természetvédelmi és vízügyi felügyelőség által a települési önkormányzat területén jogerősen kiszabott és abból befolyt környezetvédelmi bírságok összegének 30%-a az illetékes települési önkormányzatot illeti meg.

A *szabálysértési pénz- és helyszíni bírságból* származó, önkormányzati költségvetési elszámolási számlára vagy annak alszámlájára érkezett bevétel 100%-a – függetlenül a jogerős kiszabást végző szervtől – az önkormányzatot illeti meg. A szabálysértési pénz- és helyszíni bírság végrehajtását kérő szerv költségminimum megelőlegezésére nem köteles.

II. TÁMOGATÁSOK

1. Önkormányzat költségvetési támogatása

1.1. Normatív támogatások

Az önkormányzat költségvetésében az állami támogatások közül változatlanul legnagyobb részarányt a normatív hozzájárulások és a felhasználási kötöttséggel járó normatív támogatások jelentik.

Az általános feladatok támogatása a beterjesztett törvénytervezet alapján 2012. évre vonatkozóan kis mértékben emelkedik. Ezt az összeget a települések a közszolgáltatási feladataik ellátásához, illetve munkaszervezetük működési és fejlesztési kiadásaihoz kapják.

Szociális területen a központi támogatások abban az esetben hívhatók le, ha a település ellátja a költségvetési törvényben meghatározott feladatokat. Normatívák fajlagos összege az előző évi szinten maradt.

Közütatás területén a település által fenntartott intézményekbe járó gyermekek, tanulók alapján járó támogatásokat kell figyelembe venni. A fajlagos összeg nem változott.

A 2011. novemberében a parlamentnek benyújtott költségvetési törvényjavaslat adatai és a helyi feladatmutatók alapján számításokat végeztünk a normatív hozzájárulások és kötött felhasználású támogatások 2012. évre várható összegéről. Számításaink szerint az ismert feladatmutatók alapján kapott állami támogatások közel a 2011-es szinthez alakulnak.

1.2. Központosított támogatások

A költségvetési törvényjavaslat 5. számú melléklete tételesen tartalmazza a helyi önkormányzatok által ellátandó egyes feladatok felhasználási kötöttséggel járó támogatásainak igénybevételei keretszabályait és összegeit.

Önkormányzatunk az alábbi feladatokra igényelhet támogatást:

- lakossági közműfejlesztés támogatása,
- könyvtári és közművelődési érdekeltség-növelő támogatás, muzeális intézmények szakmai támogatása,
- helyi szervezési intézkedésekhez kapcsolódó többletkiadások támogatása,
- önkormányzatok és társulásaik európai uniós fejlesztési pályázatai saját forrás kiegészítésének támogatása,
- helyi közösségi közlekedés támogatása,
- esélyegyenlőséget, felzárkóztatást segítő támogatások,
- gyermekszegénység elleni program keretében nyári étkeztetés biztosítása,
- önkormányzati feladatellátást szolgáló fejlesztések: iskolai és utánpótlás sport infrastruktúra fejlesztés, felújítás,
- belterületi utak szilárd burkolattal való ellátása,
- 2011. évről áthúzódó bérkompenzáció támogatása.

1.3. Normatív kötött felhasználású támogatások

A normatív kötött felhasználású támogatásokat a költségvetési törvényjavaslat 8. sz. melléklete szerint igényelhetjük le meghatározott feladatokra:

Kiegészítő támogatás egyes közoktatási feladatok közül pedagógus szakvizsga, továbbképzés támogatása 2012-ben ismét igénylésre kerülhet, fajlagos összege: 6.300,- Ft/fő/év.

Támogatás egyes pedagóguspótlék kiegészítéséhez:

- osztályfőnöki pótlék kiegészítéshez 26.000,- Ft/fő/év összeget igényelhet az önkormányzat.

2012. évben a kötött normatív támogatások közé került átemelésre a 2011. évi költségvetési törvény 3. sz. mellékletéből:

- kedvezményes óvodai, iskolai, kollégiumi étkeztetés,
- tanulók ingyenes tankönyvtámogatása,
- szakmai tanügy igazgatási informatikai feladatok támogatása

Egyes szociális feladatok támogatása év közben a teljesítések arányában kerülnek lekérésre.

A teljesítés 90%-a igényelhető:

- rendszeres szociális segély támogatása
- időskorúak járadékának támogatása
- adósságcsökkentési támogatás
- lakásfenntartási támogatás

Ápolási díj esetében a teljesítés 75%-a igényelhető.

A kötött felhasználású támogatások felhasználásáról és elszámolásáról a különböző jogszabályokban előírt módon kell gondoskodni.

III. FELHALMOZÁSI ÉS TŐKEJELLEGŰ BEVÉTELEK

Felhalmozási és tőkejellegű bevételek között kell számba venni a **tárgyi eszközök, immateriális javak értékesítéséből** származó bevételeket, valamint a **pénzügyi befektetések bevételeit**.

A költségvetés tervezésekor **rendező elvként** megfogalmazható az, hogy az önkormányzat vagyonértékesítéséből származó bevételét vagyongyarapításra használja fel.

Az önkormányzat éves költségvetésében kerül kidolgozásra az esetleges vagyonértékesítésből származó bevétel.

IV. TÁMOGATÁSÉRTÉKŰ BEVÉTELEK (államháztartáson belülről átvett pénzeszközök)

- Támogatásértékű bevételek (államháztartáson belülről)

Működési célú támogatásértékű bevételeknél kerül tervezésre az Egészségbiztosítási Alaptól átvett pénzeszköz a Védőnői Szolgálat, az Anyatejgyűjtő Állomás és az Iskola-egészségügy ellátásához szükséges fedezet.

- A Kormányhivataltól átvett pénzeszköz a Társulási megállapodás alapján a Széchenyi István Közgazdasági és Informatikai Szakközépiskola, a Damjanich János Szakközépiskola, Szakiskola és Kollégium, valamint a Heves Megyei Önkormányzat által 2010. évben meg nem fizetett hozzájárulás 2012. évre áthúzódó része.
- Felhalmozási célú pénzeszközök bevételei között az Európai Unió és egyéb pályázatok alapján kapott önkormányzati támogatásokat tervezünk, amelyek már aláírt szerződések alapján kerülnek számbavételre.

V. ÁLLAMHÁZTARTÁSON KÍVÜLRŐL KAPOTT VÉGLEGES PÉNZESZKÖZ ÁTVÉTELEK

1. Működési célú pénzeszköz átvétele államháztartáson kívülről
2. Felhalmozási célú pénzeszköz átvétele államháztartáson kívülről

Ezen bevételnél kerül számba vételre a vállalatok által megfizetett szakképzési hozzájárulás összege.

A következő évben fontos feladat, hogy a Hatvan város területén működő cégekkel jó kapcsolat épüljön ki, s ez által különböző önkormányzati feladatok finanszírozásába (pl. rendezvények megtartása) segítséget nyújthatnak támogatás vagy egyéb formában.

VI. TÁMOGATÁSI KÖLCSÖNÖK VISSZATÉRÜLÉSE

Az elmúlt években az önkormányzat helyi rendelet alapján kamatmentes kölcsönt biztosított a lakosság saját ingatlanjának felújításához, vásárlásához. E forrásnál tervezzük évente a kölcsön visszafizetéséből származó bevételt.

VII. HITELEK

A működési és felhalmozási célú hitelekben származó bevételeket az önkormányzat 2012. évi **költségvetési rendeletében** kell bemutatni.

A felhalmozási célú hitelfelvétel nagyságának meghatározásánál a hitelképesség vizsgálatát el kell végezni a helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvény 88. §-a alapján.

Az önkormányzat új hitel felvételével nem számol, csak az infrastrukturális hitel fennálló maradványa kerülhet számbavételre. Ezen felhalmozási hitel 2009. évben került felvételre közbeszerzés útján, melyet az önkormányzat infrastrukturális beruházások önrészére hívott le a beruházások tényleges teljesülésével.

A hitelkeretet 2012. június 29-ig folyamatosan hívhatja le az önkormányzat a hitelcéloknak megfelelően a hitelszerződés alapján.

Ez esetben a még le nem hívott összeggel számolhatunk.

VIII. PÉNZFORGALOM NÉLKÜLI BEVÉTELEK

Az önkormányzat költségvetési rendeletében pénzforgalom nélküli bevételként kell szerepeltetni az intézmények és az önkormányzat év végi (2011. december 31.) várható pénzmaradványát.

Az önkormányzati költségvetési szerv pénzmaradványát a helyi önkormányzat képviselő-testülete zárszámadási rendeletével együtt hagyja jóvá. A pénzmaradvány elsősorban a 2011. évről áthúzódó, kötelezettségekkel terhelt feladatok forrásfedezetét biztosítja. A fejlesztési célú pénzmaradványt fejlesztési feladatokra kell felhasználni 2012. évben.

A 2011. évi gazdálkodás során likviditási gondok és működési hiány fedezésére 600.000 eFt folyószámlahitel keret került felvételre ruóírozó jelleggel. Jelenleg nehéz meghatározni, hogy 2011. december 31-én folyószámlahitel állománnyal kell-e számolnunk. Az állományra nagy hatással lesz, hogy a vállalkozásoknak iparúzési adófeltöltési kötelezettségük keletkezik-e, melyet év végével kell teljesíteniük.

Amennyiben év végén folyószámlahitel állomány lesz, 2012. évben azt visszafizetési kötelezettségként tervezni kell.

KIADÁSOK TERVEZÉSE

Az önkormányzat feladatait, kiadásait a fentiekben jelzett bevételekre alapozva, azok mértékéig lehet csak meghatározni.

A 2012. évre vonatkozó költségvetési törvényjavaslatban szereplő állami támogatások, valamint az önkormányzat saját bevételi forrásai határozzák meg a kiadások előirányzatait. Az önkormányzat és az általa fenntartott önállóan működő és gazdálkodó intézmények és az önállóan működő intézmények 2012. évi költségvetési kiadásai az államháztartás egészével összhangban alakulhatnak.

A tervezés részben tapasztalati adatokon, részben pontos költségtervek alapján készül. A költségeket konkrét feladatokhoz kell rendelni, hogy alakulását év közben nyomon lehessen követni.

Az intézmények működési kiadásain belül a legjelentősebb volument továbbra is a személyi juttatások és annak járulékai képviselik.

Személyi jellegű kiadások

A működési kiadások döntő részét a személyi juttatások teszik ki, melyet úgy kell tervezni, hogy az fedezetet nyújtson a törvény szerinti kifizetésekre. A tervezéskor figyelembe kell venni a jogszabályban meghatározott esetleges változásokat, illetőleg a soros előrelépéseket is.

Az oktatási feladatokat ellátó költségvetési szervek esetében csak a tantárgyfelosztásban kimunkált létszám- és óra-, illetve túlóraadatokkal lehet számolni. A létszámadatok tervezéséhez önállóan működő költségvetési szervre összesítve valamennyi szerv költségvetéséhez csatolni kell a név szerinti fő- és részfoglalkozású bontásban, illetve feladat szerint a létszám- és béradatokat. Az engedélyezett létszámkeret betartása kötelező.

2011-ben a Polgármesteri Hivatal létszáma közel 30%-kal lecsökkent, ezáltal a személyi jellegű kiadások is csökkennek 2011-hez viszonyítva. A hivatal új szerkezetben történő működéséhez szükséges, engedélyezett létszámmal szükséges a tervezési feladatokat elvégezni.

A 2012. évi költségvetési törvényjavaslat szerint a közalkalmazotti és köztisztviselői bérek nem növekednek. Így a köztisztviselői illetményalap, a közalkalmazotti illetménytáblák bértételei és a közalkalmazotti pótlékalap (20.000,- Ft) összege a 2011. évvel azonos.

A kereset-kiegészítés címén 2012. évben a keresetbe tartozó juttatások előző évi bázis előirányzatának 2%-a kerül tervezésre.

Köztisztviselők esetében Cafetéria a 2012. évi adójogszabályok alapján tervezhető.

A munkaadókat terhelő járulékokat a 2012. január 1-jén hatályos jogszabály alapján kell tervezni.

Dologi kiadások

A dologi kiadások előirányzata tervezésekor az elkerülhetetlenül szükséges működési kiadásokat kell számba venni. A tervszámokat az előző évi teljesítések, illetve szerződéses kötelezettségek alapján kell tervezni.

Dologi kiadások növekedésére – a korábbi évekhez hasonlóan – a központi állami támogatások, átengedett bevételek 2012. évben sem tartalmaznak plusz-forrásokat, ezért kényszerű növekedésük hatását helyben képződő bevételekkel, illetve megtakarításokkal kell biztosítani. A dologi kiadások változásához – figyelemmel a központi források beszűkítésére – csak a tervezett inflációtól kisebb mértékű

támogatásbővülést lehet felvállalni, esetleg intézményenként differenciáltan. Egyes intézményeknél a saját bevételekből eredő többlet biztosíthat forrást a dologi kiadások növekményére. Azonban az intézményi saját források biztosítása, fokozásának lehetősége több intézmény esetében igen szűkös és korlátozott, ezért egyes dologi kiadásoknál további visszalépéssel is számolni kell.

Gondot jelent a dologi kiadások vonatkozásában, hogy a törvényjavaslat az alábbi ÁFA-változással számol:

Dologi kiadásokra a 25%-os ÁFA helyett 27%-os ÁFA-tervezet szerepel. Mivel a normatív állami támogatások többletet nem tartalmaznak, ennek kihatását az önkormányzatoknak saját maguknak kell kigazdálkodniuk vagy többletbevételből, vagy kiadás megtakarításból.

Az ÁFA változás kihatása előreláthatólag több mint 20 millió forint.

Elsődleges feladat minden intézménynél a folyamatos üzemeltetés biztosítása, melyhez szükséges a feladatok rangsorolása.

A dologi kiadások tervezésekor az **élelmezési kiadások** vonatkozásában a 2012. évre jóváhagyott nyersanyagnormával számolunk, melyről a képviselő-testület a 2011. december havi ülésén hozza meg döntését.

Az **energia** előirányzatok tervezésénél kiemelt figyelmet kell fordítani és fontos figyelemmel kísérni az energiafelhasználás mennyiségi mutatóit is. A dologi kiadások között **elsődlegességet élveznek a közüzemi számlák kifizetéséhez szükséges előirányzatok biztosítása**. Nagy gondot jelent az ÁFA-változás kihatásának fedezése, mely előreláthatólag 4000 eFt.

A különböző **eszközbeszerzések** előirányzatainak tervezésénél a maximális takarékoság érvényesítése szükséges, és minden olyan pályázati lehetőség kihasználása, amelyhez a saját erőt is biztosítani tudjuk.

Az **egyéb üzemeltetési és dologi kiadásokat** az alapvető szükségletnek megfelelően takarékosan kell tervezni.

Az **önkormányzati vagyon biztosítása** az előző évekhez hasonlóan központilag történik.

A **szociális ellátás** területén a kiadások a törvényi előírásoknak megfelelően az ellátotti létszám alapján kerülnek meghatározásra. Ezek egy része normatív alapon jár, amelyre az önkormányzatnak nincs befolyása, hiszen a feltételek fennállása esetén ezeket kötelező folyósítani. Más részük helyi megállapítású méltányosság alapján gyakorolt segély, melyet a képviselő-testület a szociális rendeletében határozott meg.

A közfoglalkoztatás rendszere és az állaskeresési ellátások átalakítására is tekintettel kerültek meghatározásra az önkormányzati hatáskörű segélyek, kiemelten a foglalkoztatást helyettesítő támogatás forrásai. A szakmai és pénzügyi szabályozásban így határozottabban megjelenik a foglalkoztatási szándék, megszűnik a munkavállalással szembeni ellenőrző hatás: az aktív korúak ellátásának támogatási összegei az egyéneket erőteljesebben motiválják a munkaerőpiacra való visszatérésben.

Emellett évek óta visszatérő anomáliát kíván rendezni a törvényjavaslat azzal, hogy – a szociális törvénymódosításával összhangban – a pénzügyi szabályozás eszközeivel is elő kívánja segíteni a különféle segélyezési formák célzottságának és a normatív szempontoknak az erősítését. A cél az, hogy a valóban rászorultak változatlanul számíthassanak a szociális háló biztonságára. Az Önkormányzat e célok figyelembe vételével kívánja a szociális ellátást biztosítani.

E célt szolgálja az is, hogy az önkormányzati segélyezéshez hozzájáruló, ún. „pénzbeli szociális juttatások” előirányzat a jelenleginél célzottabban kerül elosztásra: 2012-ben valamennyi településen biztosítja majd a normatív segélyekhez nyújtandó önrészt, de hatékonyabban fogja segíteni a valós gondokkal (magasabb segélyezett létszámmal, ezáltal több kiadással) sújtott önkormányzatokat.

2011 szeptemberétől a korábbi gázár- és távhőtámogatás beépült az önkormányzati lakásfenntartási támogatásba. Az új, kedvezőbb feltételek mentén jelentősen megemelkedik az e támogatásban részesülők száma.

Az **önként vállalt egyéb feladatokra** előirányzat tervezése csak a képviselő-testület kötelezettségvállalása alapján lehetséges. Törekedni kell arra, hogy az eddig önként vállalt feladatok:

- általános iskolások tankönyvtámogatása,
- ingyenes úszásoktatás,
- babakötvény ,
- 12-13 éves lányok esetében a HPV elleni védőoltás költsége,
- iskolatej program az óvodákban és általános iskolákban,
- gyümölcsprogram az oktatási intézményekben,
- „Muskátlit minden ablakba” program
- a rászorultak részére kedvezményes burgonyavásár szervezése

a tervezéskor figyelembevételre kerüljenek.

Tekintettel az elhúzódó gazdasági válságra helyi gazdaságélénkítési program keretében a kis- és középvállalkozásoknak a Heves Megyei Vállalkozás- és Területfejlesztési Alapítvány által nyújtott mikrohitelhez az önkormányzat által 2%-os kamattámogatás nyújtását javasoljuk.

Alapítványok és különböző egyesületek támogatása csak a költségvetés anyagi lehetőségeinek figyelembevételével történhet a kötelező feladatok biztosítása után.

A művelődési, kulturális és sportegyesületek kérelmet nyújthatnak be az Oktatási, Művelődési, Sport és Ifjúsági Bizottság és a Szociális és Lakásügyi Bizottság által kiírt pályázatokra, melynek fedezetére civil alap kerül beépítésre. A sportegyesületek támogatása a Sportkonceptió figyelembevételével kerül elbírálásra.

A **Hatvan Város Cigány Kisebbségi Önkormányzata** működési kiadásaihoz az önkormányzati támogatást a költségvetési rendeletben határozzuk meg maximum az állami támogatás erejéig.

Az általános tervezési szempontok és a határozati javaslat szerinti elvek alapján célszerű, hogy az intézmények költségvetése feladatfinanszírozás szerint kerüljön tervezésre.

Törvényi változás következtében az intézményhálózatban változás következik be. A katasztrófavédelmi és az ezen belül a tűzvédelmi feladatok országosan egységes szakmai és gazdálkodási irányítása érdekében 2012-től a jelenlegi hivatásos önkormányzati tűzoltóságok közvetlenül az Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság hatáskörébe kerülnek. Ennek megfelelően a jövő évtől a tűzvédelmi feladatok támogatására szolgáló előirányzatok a Belügyminisztérium fejezetbe csoportosulnak át. Így a Hatvani Hivatásos önkormányzati Tűzoltóság, mint költségvetési szerv kikerül Hatvan város költségvetéséből.

Az oktatási, a szociális és a gyermekjóléti intézmények vonatkozásában jelentős átalakítás előtt áll az önkormányzati rendszer, melynek törvényi előkészítései folyamatban vannak. Az átalakítások főleg 2013-ra tevődnek a törvényjavaslat szerint, ezért a 2012. évi normatív hozzájárulások és támogatások rendszerében alapvető változások nem kerültek beépítésre.

A Szivárvány Szociális, Gyermekjóléti és Egészségügyi Intézmény esetében kerüljön átgondolásra új belső struktúra felállítása, vagy az intézmény szerkezeti átalakítása.

Az önkormányzat által vállalt városüzemeltetési feladatokat zömében közszolgáltatási szerződés alapján a *Hatvani Városgazdálkodási Nonprofit Közhasznú Zrt.* látja el. Ezen feladatok áttekintése szükséges, hogy egyes feladatok költségtakarékosabban kerüljenek finanszírozásra, ezért szükséges, hogy a Hatvani Városgazdálkodási Nonprofit Közhasznú Zrt. által ellátott feladatok kiadásai mélységében ismertek legyenek a tervezés során.

Felhalmozási és felújítási kiadásoknál tervezzük a képviselő-testület által vállalt 2012. évre vonatkozó kötelezettségeket.

- **Elsődlegesen** kell tervezni a beruházási, felhalmozási hitelek, működési hitelek és azok kamatainak visszafizetését. 2012. évtől számba kell venni az infrastrukturális hitel visszafizetési kötelezettséget is.
- **Ezt követik** a 2011. évről áthúzódó kötelezettségek, a vállalkozói szerződéssel megkezdett beruházások, felújítások folytatása.
- **Ezután kerülhet sor** az új beruházások számbavételére, ennek feladatonkénti számszerű meghatározására a költségvetési rendeletben.

Az önkormányzat számára legfontosabb célterületek rangsorba állítva az alábbiak:

1. Felszíni csapadékvíz elvezetése
2. Egészségügyi fejlesztések (kórház felújítás, háziorvosi körzeti rendelők felújítása)
3. Energiahatékonyság javítását, megújuló energia hasznosítását célzó fejlesztések (pályázati források bevonásával megújuló energiaforrások felhasználása a közintézményekben)
4. Településközpont fejlesztése
5. Szociális ellátások fejlesztése
6. Kulturális intézmények, közösségi terek fejlesztése
7. Középfokú oktatás, szakképzés fejlesztések (egészségügyi oktatás újraindításának, hiányszakmák oktatásának infrastrukturális lehetőségeinek fejlesztése)
8. Alapfokú oktatás fejlesztése (Intézmény-felújítási alap megemelése)
9. Települési közlekedési infrastruktúra fejlesztése (kerékpárutak kialakítása, útépités, javítás, járdák felújítása)
10. Környezetvédelmi infrastruktúra fejlesztése
11. Hátrányos helyzetű társadalmi csoportok képzését, foglalkoztatását segítő programok megvalósítása
12. Szociális típusú település rehabilitáció
13. Iparterületek infrastrukturális fejlesztése
14. Turisztikai fejlesztés (strandfejlesztés, élményfürdő létrehozása)
15. Egyéb fejlesztés

A felsoroltak közül a legfontosabb fejlesztések, amelyre az önkormányzat pályázatot kíván benyújtani, a következő:

Benyújtásra került pályázatok:

Sorsz.	Megnevezés	Önrész	Pályázott összeg/ Támogatás	Összesen	Megjegyzés
1.	KEOP-2009-2.2.3.A/09-2011-0003. Hatvan üzemelő sérülékeny vízbázis diagnosztikai vizsgálata	0 Ft	91 275 000 Ft	91 750 000 Ft	A pályázat 91.275.000.- Ft összeggel támogatást nyert, jelenleg a TSZ kötés folyamatban van.

2	ÉMOP-3.2.1/F-10-2011-0080Hatvan Város Önkormányzat helyi és térségi jelentőségű vízvédelmi rendszereinek rekonstrukciója - Liszt F. utca és környéke árvízvédelme	0 Ft	99 225 986 Ft	99 225 986 Ft	A pályázat elutasításra került, mellyel kapcsolatban fellebbezés került benyújtásra.
3	KEOP-2011-4.9.0 Markovits Kálmán Városi Uszoda energiaköltség csökkentő projekt	17 212 500 Ft	97 287 500 Ft	114 500 000 Ft	A pályázat 2011.05.13-án került benyújtásra. Döntés még nem született.
4	7/2011. (III.9) BM rendelet, A Népkert Sporttelep öltözőépületének felújítása	4 319 250 Ft	17 277 000 Ft	21 596 250 Ft	A pályázat 17.277.000.- Ft támogatást nyert.
5	ÉMOP-2011-3.2.1/D. Hatvan Város Önkormányzat helyi jelentőségű vízvédelmi rendszereinek fejlesztése - Újhatvan belterületi csapadékvíz rendezése"	10 323 463 Ft	196 145 802 Ft	206 469 265 Ft	A pályázat benyújtásra került. Döntés még nem született.
6	SPO-SZALÉT-2011. Műfüves sportpálya a Bajza József Gimnázium és Szakközépiskola udvarán	1 884 277 Ft	7 537 108 Ft	9 421 385 Ft	A pályázat benyújtásra került. Döntés még nem született.

Tervezett, benyújtásra még nem került pályázatok:

Sorsz.	Megnevezés	Önrész	Pályázott összeg/ Támogatás	Összesen	Megjegyzés
1.	KEOP-1.3.0/09-11. Ivóvízminőség javítása	9 076 312 Ft	20 484 803 Ft	29 561 115 Ft	Kisgombos
2	ÉMOP-4.1.2/A-11. Rehabilitációs szolgáltatások fejlesztése	26 789 500 FT	509 000 500 Ft	535 790 000 Ft	
3	KEOP-7.1.1.1/09-11. Települési szilárdhulladék gazdálkodási rendszerek fejlesztése				
4	ÉMOP-4.2.1/A. Szociális alapszolgáltatások és gyermekjóléti alapellátások infrastrukturális fejlesztése				Családi napközi, SNI-s gyerekeknek
5	ÉMOP-5.1.2-11. Községi közlekedés fejlesztése				Közlekedés, útfejlesztés
6	ÉMOP-4.3.1/A-11. Nevelési intézmények fejlesztése				Bosch-óvoda infrastrukturális fejlesztése
7	TIOP-1.1.1-11/1. Intézményi informatikai infrastruktúra fejlesztése a közoktatásban	0 Ft	55 000 000 Ft	55 000 000 Ft	Informatikai eszk. beszerzése
8	TIOP-1.2.2-11/1. Múzeumok és levéltárak iskolabarát fejlesztése és oktatási-képzési szerepének infrastrukturális erősítése	0 FT			Hatvani Lajos Múzeum fejlesztése
9	TÁMOP-3.2.4.A-11. Könyvtári szolgáltatások fejlesztése	0 FT			Digitális könyvtár és digitális szolgáltató bázis kiépítése

Tartalékok

Az **általános tartalék** képzése az előre nem valószínűsíthető, nem tervezhető kiadások, valamint az évközben kieső bevételek pótlására szolgál.

Céltartalékot szükséges tervezni a különböző pályázatok önkormányzati önerejének biztosítása érdekében.

Az általános és céltartalék összegének meghatározására csak a bevételek és kiadások teljes körű ismeretében kerülhet sor, amelyet a költségvetési rendeletben fogunk számszerűsíteni.

Tisztelt Képviselő-testület!

A 2012. évre láthatóan szűkös források további döntések meghozatalát igénylik. A kötelező feladatellátás biztosítása, és az elhatározott fejlesztések megvalósítása érdekében meg kell határozni azokat a pontokat, ahol végleges, vagy ideiglenes feladatcsökkentés lehetséges.

A rendelkezésre álló források volumene határozza meg a vállalható kötelezettségeket. Az önkormányzatnak ezek közül rangsorolnia kell!

A pályázatok benyújtásánál, illetve a támogatási szerződés előkészítésekor törekedni kell arra, hogy közvetlen szállítói finanszírozás történjen, illetve a támogatás megérkezése után történjen a szállítói, kivitelező számla teljesítése.

A végleges költségvetés összeállításánál az alábbi fő rendező elvek kiemelten fontosak:

- Legfontosabb az önkormányzat pénzügyi-likviditási helyzetének minél zökkenőmentesebb biztosítása, fizetőképességének megtartása, a bevételi lehetőségek maximalizálása.
- Az intézményi költségvetések tereztésekor a takarékos gazdálkodás szem előtt tartásával kell a tervezést elvégezni és ennek megtörténtét az intézményi költségvetések egyeztetése során érvényesíteni kell.
- Kerüljenek felülvizsgálatra azon működési kiadások, amelyek az önkormányzat és az intézmény alapvető működéséhez nem szükségesek.
- A segélyezési rendszer kerüljön átvizsgálásra.
- Tervezni kell az összes folyamatban lévő beruházás, felújítás, valamint a beadott és nyertes pályázatok önerejét.
- A városüzemeltetési feladatok színvonalas ellátáshoz szükséges előirányzat biztosítása mellett, hogy a Hatvani Városgazdálkodási Nonprofit Közhasznú Zrt. üzleti terve (melyet a képviselő-testület a költségvetési rendelettel azonos időben fogad el) részletesen a közhasznú feladatellátáshoz szükséges bér és dologi előirányzatokat 12 hónapra vetítve kerüljön betervezésre.

A 2012. évi tervezési munka folytatása során kiemelt figyelmet fordítunk a költségvetési törvény és a hozzákapcsolódó törvények megismerésére és az ezekből adódó önkormányzati feladatokra.

Az önkormányzati feladatok és az intézmények működésének biztosítását követően kiemelt figyelmet kell fordítani a Képviselő-testület fejlesztési és felújítási feladatainak megvalósítására.

Kérem a Tisztelt Képviselő-testületet, hogy a költségvetési koncepciót tárgyalja meg és az alábbi határozati javaslatot elfogadni szíveskedjék.

HATÁROZATI JAVASLAT

Hatvan Város Önkormányzata Képviselő-testülete elfogadja Hatvan Város Önkormányzatának 2012. évi költségvetési koncepcióját.

A koncepcióban szereplő elvek figyelembevételével kell folytatni az önkormányzati költségvetés összeállítását.

Hatvan Város Önkormányzata és intézményei 2012. évi költségvetési rendeletervezetét a Magyar Köztársaság 2012. évi költségvetési törvényének elfogadása után kell a képviselő-testület elé terjeszteni.

Felelős: Hatvan város polgármestere

Határidő: 2012. évi költségvetés elfogadására 45 nap, de legkésőbb 2012. február 15.

Hatvan, 2011. november 18.

Szabó Zsolt
polgármester

Látta:

dr. Szikszai Márta
jegyző

